

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeldi Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Dorosmai állapotok.

A dorosmai közbirtokossági ügyek talán a legbomlottabbak, az ország összes közbirtokossági ügyei között.

A közös birtok máshol is idéz fel elégedetlenséget, máshol is szítja a belső villongások pusztító tüzeit; de ez a tűz alig egy helyen lobog olyan szenvedéllyel, mint kun atyáinkiaiban. Dorosmán, ahol valósággal késhegyre menő harc folyik immár a közbirtokossági kérdések körül.

Természetesen, a közbirtokosság ott is két pártra szakad: az egyik a földosztóké, a másik azoké, akik a birtokot egy tagban szeretnék minden áron megtartani, hogy a k ö z ö s b e n a maguk és pártfeleik javára, de annál nagyobb kárára az elleneseiknek, kény szerint úrkodhassanak. Sőt talán még alpartok is vannak ott Kúrriában, a szerint, hogy kiknek a vallott ügyvédje hajtsa végre a birtokfelosztás teendőit.

Es folyik a harc elkeseredetten a pártok között. Hol az egyik, hol a másik úszik a felszínen, hol az egyik dobja ki a másikat olykor erőszakkal is, hol a másik az egyiket a közös birtok fölött való úrkodásból, miközben nem csupán az agyafürtség minden fegyverével küzdenek, de sok-

szor birokra is mentek már, a hatalomból való kölcsönös kidobást a szó szoros értelmében effektuálván.

Hogy meddig tart ez a közbirtokossági háborúság: beláthatatlan. Ma azonban jelek vannak rá, hogy ennek a hatalom-versenynek egy nagyon áldatlan fattyúhajtása kezd Dorosmán kisarjadzani s ez a körülmény készlet bennünket — a közérdek szempontjából — hogy e kérdéssel foglalkozunk.

Mint ugyanis megbízható forrásból értesülünk, a birtok-felosztási perből kifolyólag olyan mozgalom észlelhető Dorosmán a nép között, melyre okvetlenül ki kell terjeszkedni a közgazgatási hatóságok éber figyelmének.

A redemcionális közös birtok felosztása iránt körülből tizenkétezer ember érdeklődik.

Jelentettük már többször, hogy a kúria jogérvényesen elrendelte a föld felosztását. A felosztás most már Dorosmán minden érdekelt fél kívánja. A törvényszék is a felosztás mellett határozott. Mégis minden közbeeső bírósági végzések ellen jogorvoslattal élnek a peres felek és ezáltal lehetlenné tették a kúria ítéletének végrehajtását.

Ennek a húza-vonának számos oka van, leglényegesebb mégis az, hogy a kúria úgy intézkedett, hogy tekintet nélkül a redemciókra, a közös

ingatlanokból csak azok kaphatnak részt, akiknek ma ingatlanuk van.

A közös ingatlan tizenháromezer hold, s a meglévő magántulajdonok szerint állapította meg a kúria az arány-kulcsot.

Van azonban Dorosmán egy nagy sereg szegénysorsu munkás ember, akik családfájukat a 197 redemtustól származtatják le.

Ezeknek semmi ingatlan vagyonuk nincsen, de a nagy vagyonból ősi jusson részesedni akarnak: ügyvédi képviselőjük is van, Szegeden gyűlésnek, agitálnak, egymást izgatják és bár a jogérvényes kúriai ítélettel szemben alig lehet reményük ahhoz, hogy valamit nyerjenek, mégis makacsul ragaszkodnak vélt jogaikhoz.

Nincs senki, aki ezeket az embereket fel tudná világosítani, ők fűhöz-fához folyamodnak és mindent készek elkövetni a jogukért.

Ezek között a szegény emberek között az újabb időben vezedelmes hangulat kezd elterjedni. Ők ugyanis most már fennen hirdetik, hogy a jász-kun területben más ember ingatlan vagyont nem birhat, mint bennszülött és a redemtoroktól leszármazott jász-kun: és minden más birtoklás törvénytelen, jogtalan, azt ha más-kép nem tudják, erőszakos foglalások által is vissza akarják szerezni.

TÁRSA.

A honfoglalás rövid vázlatja, különös tekintettel Pusztaszere.

Hajdan is sok ezer ember előtt
Tették le honuk alapkövét,
Most is sok ezer ember előtt
Teszik le annak emlékkövét.

Oseink, Krisztus urunk 884-ik évében, megindultak egy új és jobb hazát keresni. Így jutottak először Lebediába, aztán innen kiszorítva tovább nyugatra Atekközbe. Itt végre szükségét érezték egy oly férfinak, a ki őket összpontosítva, bölcs intézkedéssel ellássa és vezesse.

Eme nehéz feladatra közakarattal Árpádot, Almos fiát jelölték, — a ki erre éles esze s vitézsége által a legérdemesebbnek mutatkozott, — őt vezérökké megválasztották és az akkori szokás szerint pajzson a fejük fölé emelték, neki hűséget esküdtek.

Ezen nagyszerű és magasztos jelenetet ünnepélyes szerződömöközte; ugyanis Árpád és az ősszetömökört nemzetségek fejei, Előd, Könd, Ond, Tas, Huba és Töhötöm ősi keleti szokás szerint, karjaikat megmetszve, kiomló véruket egy edénybe összevegyítve, mint szent és változhatatlan alaptörvényt,

vérokkal pecsételték meg. Mely véreskü anyit jelentett, hogy a hitszegőnek vérével kell lakolnia.

1-ör. Hogy a mig Árpád és maradéka él, vezér az ő véréből fog választani.

2-ör. A mit közösen szereznek, abból közösen részesüljön mindenki.

3-ör. Azon magasabb állású egyének, a kik Árpádot vezérökké választották, soha, se maguk, se maradékaik a vezér tanácsából és az országzás tiszteből ki ne zárassanak.

4-ör. Hogy ha utódaik közül valaki hűtlen lenne a vezérhez, vagy ha viszálykodást idézne a vezér és rokonsága közt, annak vére akként omlójk, miként az ő vérok az esküvés alatt omlott.

5-ör. Hogy ha Árpád és maradéka, vagy a nemzetség főnökei közül az eskü pontjait meg nem tartanak, — mindörökké átkozottak legyenek.

6-ör. Hogy a ki a nemzeti gyűléseken — melyek vallásos szertartásokkal és ünnepekkel tartattak, vagy pedig a hadba szállításra, — a taborban meg nem jelenik, és elmaradását igazolni nem tudja, az ketté hasítható.

Ezek után Árpád a magyarok Istenét segítségül hívva, megindult harcrakész seregével.

Három évi harc után, — melyben Árpád mindig a sereg élén állt s hősi kardja mindenütt fényes diadalt aratott, midőn az alpári csata által Magyarországnak már legnagyobb részét birtokává tette, és a fejedelmek közül, akik akkor Magyarországot birták: — Zalán, Szvatopluk, Glád és Gyalú is meghódoltak; s minek-utána velük barátságot kötött, őket szövetségeseikül fogadta. A meghódolt népeknek pedig szabadságot adott, elhatározta, hogy az országot véglegesen szervezi, annak belviszonyait rendezi.

E célból Krisztus urunk 893-ik esztendejében az Alpártól egy napi távolságra levő Körtvély-tó mellett, a Gyümölcsény erdő közelében megszállván, itt harmincegy napig tanácskozott a nemzet előkelőivel; a hol is az ország törvényeit egyetértéssel megállapították. Innen Árpád ismét tovább vitte sereget harcolni, és győzött mindenütt. Meghalt 907-ben.

E helyet, — hol ezen nemzeti szerződést alkották — (szerbe hozták) ezért Szernek neveztek.

A Körtvély tó — mely alatt a mostani Dóci tónak folytatását kell érteni, magasabb fekvésű lévén, víze vagy kiszáradt, vagy pedig levezettetett.

Nagyon veszedelmes tanok ezek, mert a közös birtoknak már körülbelül egy ötödésre még a fölösztás előtt idegen kezekbe jutott és az a hangulat-keltés, az az agitáció ezen emberek vagyonbiztonsága ellen van irányítva.

Ez a nem természetes mozgalom komoly aggodalmakra ad okot és félni lehet, hogy a vélt sérelmek és téves tanok következtében egy súlyos társadalmi helyzettel kell szembeszállni, melynek szemmel tartása nem ajánlható eléggé a közigazgatási hatóság figyelmébe.

Növeli az ezen szegénysorsúak követelődzéséből keletkező bonyodalmat, a közbirtokossági ügyek élén ma álló igazgatóság erőszakoskodó jogtíprása.

Csak imént voltunk tanui a közigazgatási bizottság ülésén egy ilyen közbirtokossági elnöki hatalmaskodás ellen benyújtott főlebbezés tárgyalásának.

Látjuk ez egy esetből, hogyan működik az erőszak.

Növeli öklelésre azok szarvát, kiknek valamelyik ősiük jóllehet tagja volt valamikor a dorosmai közbirtokosságnak, de ők maguk, a részüket eladván, régtől megszűntek közbirtokosok lenni s ott, a közbirtokossági gyűléseken többé mi keresni valójuk se volna, annál kevésbé gyakorolhatnak az ügyek vezetésére, vagy a hozandó határozatokra döntő szavazatjogot. Az ilyeneknek nem csupán a gyűlésen való részvételt, de sőt a határozó szavazatjogot is megadja a mai vezetőség, akárha soha a kiváltságokat megszüntető újabb kor hajnalhasáda nem derengett volna föl Dorosma egén s az ottani közbirtokosság megmaradt volna egy darab avatag mozdulatlan szabadalmi pontnak az általános előhaladás közepett.

Ellenben azokat a törekvő gazdálkodókat, kik a közös részt egyik-másik tönkrement redemtustól, meg-

takarított filléreiken megvásárolták s ma a magukénak tudják, jogtalanul kiszorítja nem csak a közbirtokossági közgyűlésből, de a szavazatjogukból is, mert erőkiben nem csörgedez a hajdani préda redemtusok vére.

És hiába minden jogkeresés. A furfang, az agyafúrtság mindég újabb módját ejti az erőszakoskodásnak, mellyel szemben tetetetlenül állanak a bíróságok és állt eddig a közigazgatási hatóság is.

Még arra se lehetett eddig rászorítani a dorosmai közbirtokosság ügyei élén ma állókat, hogy véglegesen és jog szerint állítsák valahára össze azok névsorát, a kik jogosan tagjai a közbirtokosságnak, hogy így a közgyűléseiken ezeken kívül senki más részt ne vehessen, senki a közbirtokossági ügyekre, azokon kívül, akiket ez törvény szerint megillet, befolyást ne gyakorolhasson.

Igy volt ez eddig. A kunfurfang kifogott minden törvényes igyekezeten.

Nem így lesz azonban — legalább reméljük — ezután. Az új mezőrendőri törvény, mely csak nem rég lépett életbe, jogot ad most már a közigazgatási hatóságoknak, sőt kötelezettséget is ró rájuk, a közbirtokossági ügyek kezelésébe való intenzívebb beavatkozásra, mely nem pusztán a rendőri ellenőrzésre szorítkozik. És a közigazgatási hatóságnak annyival inkább kötelessége lesz adott esetben törvényadta jogával élni, mert, mint fentebb is rámutattunk, a dorosmai közállapotok, éppen a közbirtokossági ügyek élén állók révén, kezdenek veszedelmesen szocialista, sőt anárkista irányzatot venni, mely — ha csirájában el nem fojtják, — előbb-utóbb nyílt lázongásba s a szegénységnek a vagyonos osztály ellen való közveszélyes háborúságába törhet ki.

Szükséges hát, hogy az illetékes hatóságok ne csak éber figyelemmel

kísérjék az említett mozgalmakat, de végre erőteljesen bele is markoljanak a közbirtokosság ügyeibe s az ügymenetben teljes érvényt szerezzenek és biztosítsanak a törvényes jognak.

Ezt most már kiméltetlenül, egyénekre való minden tekintet nélkül kell megcselekedniük a közigazgatási hatóságoknak, hogy végre megszűnjék minden közveszélyes hatalmi versengés, minden torzalkodás és helyreálljon a községi fejlődésre olyan nagyon szükséges béke és nyugalom.

A szajaskodás szabadalma. Aki nem érdekelt, kint álló szemlélője annak a hajszának, mely a Sima Ferenc jövendő képviselői mandátuma érdekében, egész rendszeresen folyik ugyancsak a Sima Ferenc lapjában Balogh János, Szentes országos képviselője ellen, az — ha emlékeztében a Sima-Balogh-féle testvérülés eseményeire visszagondol — lehetetlen, hogy szánalmas mosolyra ne induljon e hajszán; de a mellett lehetetlen elzárkózni bizonyos erkölcsi reflexiók elől sem, melyek önkéntelen tolnak fel az érdekeltelen szemlélő gondolatában.

Mert ha nem is szűkölködik ez a hajszabizonyos kórikum nélkül, mely nevető idegeinket megkapja; — másfelől kétségtelen, hogy abban jó adag erkölcsstelenség, sőt a célt tekintve, nem kevesebb szemérmertlenség is vagyon.

Mik játszódtak le úgy a szinfal mögött Balogh János és Sima Ferenc közt, amikor szövetségüket megbomlasztották: nem tudjuk, csupán sejtjük. Az azonban már bizonyos, hogy a szakadást mesterségesen is mélyítették — még pedig nem Balogh János részéről, — ahogy egyszer kétségtelenné vált, hogy Sima eljátszotta a kis játékaikat minden időre a tápi kerületben, mert ezen túl Szentesen kívül nincsen számára hely; s így bizonyos az is, hogy onthatta volna Balogh János az országgyűlési beszédek, akár a magas Tátra a folyamokat megduzzasztó víztömegeket hőmpolygati alá hűlvadás idején; tolhatta volna akárhogyan — nem

A XVI-ik században, Körtvélytő, a mai Pusztaszer közelében mint halastó, — majd ugyancsak ott — mint falu említették.

Egy XVII-ik századbeli oklevél alapján — melyet Hornyik János közöl — mint pusztát említették.

Később e helyen — kegyeletből — a szent Benedek-rendű szerzetesek egyházát és monostort emeltek, a melynek romjai — miután ezen szerzet temploma az oszman uralom alatt elpusztult — még mai napig is láthatók.

Nem lesz az érdeklenten, ezen történelmi nevezetességi helylyel bővebben foglalkozni, a hol őseink e hont nekünk megalkották.

A hatalmas Tisza folyó jobb partján, Mindszentől délnyugatra, a tömörkényi, anyási, péteri, szegedi és kisteleki határok között fekszik hazánk örökemlékeztető s dicső tettek tanuinak helye: Pusztaszer.

Pusztaszer és környékét Alparig — Árpád engedelméből — Ond szállotta meg; később fia Ete, a meghódított lakosokkal, Alpar és a földi rév között földvárat hányott. A szlavok ezen földvárat, — mivel a föld melyet használtak fekete volt — Cernigrádnak, vagyis feketevárnak nevezték, a melyből később magyar kiejtés szerint Csongrádnak, majd a mai Csongrád lett.

Később Pusztaszer s magát a szeri monostort is a Kalán nemzetség és utóbb az ebből származott és a XV-ik század vége felé fiágon kihalt Szeri Pósa család bírta.

Hogy a mai Pusztaszer tényleg a régi Szer helyén van, az Béla király névtelen jegyzője feljegyzéseiből kitűnik. Ezt Szabó Károly »Béla király névtelen jegyzője, ideje, kora és hitelessége« és a »Magyar vezérek kora« — Podhraszky J. »Béla király jegyzője idejekora« című feljegyzéseikben is megerősítik; de megerősítik ezt még több oklevelek is.

A Gyümölcsény erdő, szintén Pusztaszer közelében említették, a hol maig is százados kórtefak vannak.

Ezen tények kétségtelenné teszik, hogy az első országgyűlés tényleg a mai Pusztaszeren tartott meg.

Szükségesnek tartottam ezeket azon oknál fogva felemlíteni, mivel a »Szentes és Vidéke« mult évi 90-ik számában egy közlemény jelent meg, a melyben a többek között az foglaltatik, hogy bebizonyul F. S. nak az a merész állítása, miszerint azon Szer, a hol az első országgyűlést tartották — nem a mai Pusztaszer, hanem az a Hármás Tisza partjánál, a mindszei csúccsal szemben volt.

Ezen állítást a »Szentes és Vidéke« 92-ik számában meg is cáfoltam s egyúttal felhívtam az illetőt arra, hogy azt bizonyítsa be.

Állítást azonban nem csak, hogy be nem bizonyította; de azt még jobban megdöntötte a »Szentesi Lap« f. évi I számában »Csongrádvármegye leírásának vázlata« című közleménye azon soraival, a melyekben a névtelen jegyző »Juxta Titium est vivarium, quod dicitur Kurtuales« sorait félre magyarázva, — az első országgyűlésnek rég időktől fogva tartott mai helyét — itt meg már Körtvélyes és Lúdvár közé teszi.

Pusztaszer a legutóbbi időkben a gróf Erdődy nemzetség öröksége volt; de ezt utóbb Pallavicini Karoly őrgrof özvegye, szül. gróf Zichy Leopoldina vette meg, s így jelenleg is a Pallavicini nemzetség bírja azt, kik buszkék lehetnek arra, hogy urai azon helynek, a melyen eleink e hazának első törvényeit alkották.

Most pedig Magyarország ezredéves fennállásának emlékére itt szobrot emelnek fejedelmi Árpádnak, mely jelölni fogja az utódoknak, őseink dicső tettei helyét — Pusztaszer.

Csalány Gábor.

az ellenké, de a Sima Ferenc szerkerét: mind hiába való fardság leendett az, mert Simának mandátum kell a jövőben is, ezt széles e hazában, rőfös dikciói dacára is csak Szentesen találja, Baloghnak tehát a szentesi képviselősgébből pusztulnia kell, ahogy szegény néhai való Török Kálmán korábban az ő kedviért kipusztították innen.

Hiszzen emlékezzék csak vissza a nagyközönség a Tassány-heccék idejére. Belelovalva az ellenzékiébe, beleszorítva Sima taligarúdjai közé: nem-e az életét kockáztatta az a Balogh János a részben maga által, de részben szövetségese által is teremtett ferde helyzetében?

Ha semmi egyebet soha nem tesz — ez az egy ténye bizonyára megérdemel volt szövetségese részéről annyi figyelmet, hogy — ha már kiszorítja is a szentesi képviselősgébből — ne olyan rút hazsai útján cselekedje né meg, amilyent a lapja Balogh ellen tényleg folytat.

Nekünk szorítjan mindegy lehet: milyen eszközökkel szorítja ki az egyike ez uraknak a másikat a képviselősgébből; rútabb, csunyasabb játék ez sem lesz, mint amilyent a szövetségese hadak annak idején Török Kálmán ellen jelenetettek, erkölcselenebb se annál; — de olyan kirívóan szemérmetlennek még sem volna szabad lennie — a köztisztesség szempontjából sem — ennek a kiszorításnak, mint amilyen tényleg.

Annál kevésbé, mert erre szükség sincsen s akármint cselekszenek is a demagóg vezérek ez irányban, akármint ir is erről a Szentesi Lap: a közönséget mindez meg nem tévesztheti. Hiszen ma Szentesen és a vármegyében minden ember tudja, hogy miért-e hajszá? tudja, hogy itt kenyér- és pozíció-kérdésről van szó s tudja azt is, hogy azt a kenyeret, azt a pozíciót a demagóg vezér elérhetné volt szövetségésének politikai erkölcsi diszkreditálása nélkül is, mert e célra itt a színvakok elég nagy serege áll meg a rendelkezésére.

Mindezek elmondásaira pedig alkalmas adott a demagóg Szentesi Lap f. évi 11-ik számának két közleménye.

Az egyik most azért marja meg Balogh Jánost, amiért az országgyűlésen hozzászólt a belügyi költségvetéshez, mert — úgymond — hazabeszélt s rettentő büne az, hogy Sövényházát nem említette a megszüntetendő csongrádmegyeyi községek közt.

A másik, rövid táviratban elmondja, milyen óriási sikert ért el Sima Ferenc a belügyi költségvetéshez történt 2 óra hosszi beszédével s hogyan siettek az ellenzék minden árnyalatának kitűnőségei megszorítgatni a nagy hazafi: Sima Ferenc kezét. — Csak éppen, hogy arról nem történik említés: milyen törpének érezte magát a nemzet vezére Apponyi Albert, a mi nagy férfiuunk mellett.

Persze, Sima nem — hazabeszélt és az nem tünik fel, hogy ő mindegy a Pallavicini-uradalmakon, nomen legfőbb Fabian-Sebestyén-Teésen lovagol, ellenben ravaszul kikerüli a Károlyi uradalmakkal való összetűzést.

Ez a két közlemény azt jelenti: »Balogh János, mert innen ott főt beszélni, szajaskodni csakis Sima Ferencnek van szabadalma.

Az új zóna.

Hetfedél estendővel ezélt, 1889. évi augusztus 1-én lépett életbe Baross Gábor alkotása: az új vasúti személydijszabás, az ugynevezett zóna-rendszer. Örömmel fogadta a korszakos útjást az egész ország, foglalkozott vele az egész külföld, sőt többé kevésbé módosított formában kísérletet is tettek vele. Mindenki meg volt győződve az új rendszer óriási gazdasági előnyeiről és csakis a pénzügyi eredmény iránt tápláltak aggodalmakat, a melyeknek különben maga a zóna megalkotója is kifejezést adott. A zónadijszabás, tudjuk, fényesen bevált, habár mint minden újításnak, ennek is meg voltak a maga hiányai és gyöngéi. Ezeknek pótlására és javítására vállalkozott a mostani kereskedelmi miniszter.

A zóna megalkotásánál több igen fontos szempont vezette Baross Gábort. Mindeközül előt világos volt az, hogy a régi drága dijszabás mellett csaknem egészen üresen járó kocsiok be fognak népesedni, ha jóval kevesebbet kell fizetni és így az eddig üresen járt kocsiok még is fognak legalább valamit jövedelmezni. A rendszer azon az egyszerű kereskedelmi elven épült föl, hogy nem az egyestől vett nagyobb nyereség, hanem kisebb nyereség mellett a nagy forgalom adja meg a jövedelmet. E fő motívum mellett különösen politikai és közzgazdasági okok voltak azok, melyek Baross Gábort az új rendszer megteremtésére indították. Közébe hozni egymashoz az emberket, megkönnyíteni a közlekedést a nemzetiségek között, lehetővé tenni, hogy a gazda, iparos és kereskedő könnyebben juthasson egymáshoz, hogy személyesen végezhesse az jó, a mit eddig csak levélben tehetett, hogy — és ez egy főmomentum, — a munkásnak mód nyujtassék arra, hogy keresethez jusson másfelé, ha otthon nem talál, szóval az egész nemzet társadalmi és gazdasági mobilizálása oly ragyogó cél volt, mely megérte az érte hozott áldozatot.

Soha meg sem almodott tömegek járnak azóta folyton a vasúton és éppen az a körülmény, hogy a zóna sokkal jobban bevált, mint alkotója remélte, okozta a rendszer hibáját is. Az éiv, hogy a nagy forgalom adja a jövedelmet, helyes, mint azt többi között a levélportó is fényesen igazolta, de forgalmi eszközöknel nem lehet oly egyszerűen, oly ridegen alkalmazni. A tévedés abban volt, hogy nem számítottak arra, hogy a forgalom óriási emelkedése mellett a sínok, a lokomotívek, a waggonok kopnak, hasznavehetetlenekké lesznek, hogy a nagyobb forgalom nagyobb beruházásokat tesz szükségessé. Baross talán maga sem remélte ezt a roppant fejlődést, hanem egyszerűen azt hitte, az eddig üresen járt waggonok meg fognak telni.

Ennek a tévedésnek a megkorrigálására vállalkozott Daniél Ernő kereskedelmi miniszter. Elismeréssel vagyunk iránta, hogy megtette ezt a nélkül, hogy vesélyeztetné azokat a nagy eredményeket, a melyeket az ország a zónának köszön. A mit a miniszter most tett, nem egyéb, mint a rendszer javítása, mint az minden új dologgal meg szokott történni. A gőz kezdetleges alkalmazásától a mai expresszvonatig, az első személyszállító kocsiiktól a Pullman-féle szalon-, étkező- és halokocsikig sok újításon, javításon ment keresztül a vasút. Az emberi találmányosság és a szükség mindig javít és újat teremt. Így van ez a zónával is és meg lehet, hogy a ma közzé tett javított rendszert később újabb javítás fogja követni, ha annak szüksége úgy hozza magával.

A mostani javítás két részből áll épp úgy, mint maga a rendszer. Az egyik a szomszédos forgalomra, a másik a távolsági forgalomra vonatkozik. A szomszédos forgalomnál radikális a javítás, a mennyiben ezúttal nem az állomásokat, hanem a kilométer távolságot veszi alapul. Ezekhez képest az eddigi két vonalszakasz helyett három lesz. Eddig az első állomás és a második állomásig adtak szomszédos forgalmu jegyet tekintet nélkül a távolságra, ezután a három vonalszakasz beosztása ez lesz: 1—10 kilométer első szakasz, 11—15 kilométer második szakasz, a melyeknek dijszabása megfelel az eddigi első illetőleg második állomás dijszabásának; a harmadik vonalszakasz 16—20

kilométer távolságra, melynek díjtétele 50, 30, és 20 krajcár. A 20 kilométeren túl fekvő állomások már a távolsági forgalom alá esnek.

A távolsági forgalomnál megmarad a 14 zóna. Itt a reform egész teljességében csakis a legdrágább, azaz az első osztályra vonatkozik, a második osztálynál csakis a két legutolsó vonalszakaszra, míg a harmadik kocsiosztály egész változatlanul marad meg. Ez az utóbbi intézkedés föltétlenül elismerést érdemel, mert a legszegényebb néposztály utazását nem nehezíti meg. A második kocsiosztály az első 12 vonalszakaszban szintén változatlan marad és csakis a két utolsó vonalszakaszban emelték föl egy keveset, nevezetesen a 13-ik vonalszakaszban 10 krral, 5 frt 30 krról 5 frt 40 krra és a 14-ik vonalszakaszban 5 frt 80 krról 6 frtra. Az első kocsiosztálynál már teljes a díjemelés. Itt az alapdíj az első vonalszakasznál eddig 50 kr. volt, ezúttal 60 kr. lesz és ezen az alapon képezik a díjat valamennyi vonalszakaszra. Így pl. a 10-ik vonalszakaszban az eddigi 5 frt helyett 6 frt lesz a díj, a 12-ik vonalszakasz díja pedig az eddigi 6 frt helyett 7 frt 20 kr. lesz.

Ezek az újítás lényeges pontjai, melyeknek keresztülvételétől a miniszter 1,478,256 frt több jövedelmet remél. Ez emelkedésből 758,000 frt jutna a szomszédos forgalomra és 720,256 forint a távolsági forgalomra. Ez a tekintélyes pénzügyi eredmény kétségkívül megérdemli az újítást, de az a körülmény, hogy a miniszter a szomszédos forgalom újraszervezését várja a nagyobb jövedelmi emelkedést, némi aggodalmat támaszt. A szomszédos forgalomban országszerte leginkább a mezői munkások vannak érdekelve, ezeknek pedig ugyancsak terhes volna az a napi 5—10 kr. több kiadás. Igaz ugyan, hogy a megálló helyek belevonása a szomszédos forgalomba segít némileg ezen a bajon is, kérdéses azonban, hogy akkor be fog-e válni a finansziális számítás is. Az újítás, mely valószínűleg március 1-én lép életbe, mindazáltal igen helyes úton jár, a mennyiben összhangba iparkodik hozni a közönség és a kincstar érdekeit a nélkül, hogy a rendszer lényegén változtatna.

Ujdonságok.

Szentes, 1896. január 26.

— Petrovics Soma esperes. Szép és méltán kiérdemelt megiszteletés az, amiben a csongrád-csanádi új evangélikus esperesség hitközségei Petrovics Soma szentesi evang. lelkész részérették, megválasztván őt nagy szótöbbséggel, a most megjéjtt pótválasztás alkalmakor, az egyházkerület esperesének. Az igazi érdem nyerte el szép jutalmát a kitüntetésben, mely annyival inkább tölt el bennünket örömmel, mert hogy a megválasztott új esperes az itteni kicsiny evang. egyház lelkesze s így a magunkénak tudjuk őt, aki szivvel-lelkével melegen is érdeklődik minden szentesi közügy iránt. Draskóczy Lajos vásárhelyi lelkész közt és közte volt ezúttal az új választás, melynél Petrovics 18, ellenjelöltje pedig 6 szavazatot kapott. Az itteni evang. egyház presbitériuma ma fogja lelkészét a megválasztása alkalmából üdvözölni s egyúttal megválasztja a rendezőbizottságot, mely az új esperes és a kerület világi felügyelője Zsilinszky Mihály államtitkár február 4-ki installacionális ünnepségét megállapítja. Valószínű, hogy e szép alkalomra bankettet is rendeznek a kaszinóban; abban meg már éppen nem kételkedünk, hogy Zsilinszky Mihály Szentesre jövetelét a város közönsége mint kedvező alkalmat fogja megragadni arra, hogy őt ünnepiesen fogadja s nem szünő meleg ragaszkodásáról tunteően biztosítsa.

— Egy jegyző figyelmű és bünelje. Közztudomásu, hogy Zubricky Pál horgosi jegyző ellen figyelmű eljárást indított meg a

fölöttes hatósága és öt egyidejűleg az állásait is felüggesztette. Kevéssel ezután sikasztás miatt fenytő feljelentés is tétetett a nevezett jegyző ellen a szegedi kir. törvényszékhez, mely ennek folytán meg is indította a vizsgálatot, miért is a fegyelmi ügy, a bűnügy elintézéséig függőben hagyott. Most a Zubricky Pál ügye új stádiumba lépett. A megejtett vizsgálat eredménye az volt, hogy a törvényszék eljettette ellene a sikasztás vádját. Ez a törvényszéki határozat most már jogerős; ezt kell legalább következtetnünk abból, hogy a törvényszék az ügyiratokat immár áttette a közigazgatási hatóságához, mely most már a fegyelmi eljárást le fogja folytatni a jegyző ellen.

— **Sima Ferenc szerencsétlensége.** A belügyi költségvetéshez szolt hozzá hazánk egének legeslegujabb és legfényesebben ragyogó politikai cillaga, az önzetlen hazafi Sima Ferenc. És mondá vala a többek közt a következőket: . . . én nem utazhatom be az egész országot, hogy a belügyminiszter törvénytervéseit adatokkal dokumentáljam. De elég a saját vármegyéim. Hiszen szerencsétlenségre én egy olyan vármegyéhez tartozom, mely bírja a kormányzat minden visszaéléseit . . . stb . . . A nagy férfiak tehát — saját szavai szerint — szerencsétlensége az, hogy ő Csongrádvármegyéhez tartozik. De ki kényszeríti rá, hogy ide tartozzék? S miért nem igyekszik kiszabadulni szerencsétlen helyzetéből? Hiszen szülővárosa Nagy-Körös tárt karokkal ölelhetné a keblére az ő honföldét nagy fiát. Valahogyan nagyon gyanús előtünk ez a szerencsétlenség, hogy mely részben is van hát. És ha népszavazást rendeznénk ma Csongrádvármegyében, alighanem az tűnnék bizottan ki, hogy a Sima Ferenc ide tartozása nem annyira Sima Ferencre nagy szerencsétlenség, mint inkább a szegény vármegyére. S ha ő a magavallotta szerencsétlenség bűnösösként akar, no, a felől bizonyosak vagyunk, hogy itt az elszakadást letinkább nagyon kevesen siratnák meg.

— **Arlejtési mizériák.** Kétfelől is kapunk a napokban panaszt, a hivatalos arlejtések ellen. Az egyik panaszt egyik derék szentesi szabó iparos-polgártársunktól a vármegyei szükségleti bizottság ellen, hogy bár a hajdúk ruhalátményének szállítására kitűzött zárt ajánlati versenyen az ő ajánlata volt a legolcsóbb s minden tekintetben legelőnyösebb, ennek dacára a bizottság a ruhakészítést egy csongrádi iparosnak adta vállalatba. Személyesen utána néztünk ennek a dolognak és meggyőződünk róla, hogy tényleg így történt, de felvilágosításul azt is nyertük, hogy ez azért történt így, mert — a hajdúk kijelentése szerint — a csongrádi iparostól igen jól készített ruhát kaptak eddig s az árulónbózet nem volt jelentékeny. Egyúttal azonban azt a biztosítást is nyertük, hogy a jövőben ennek dacára mindig a legolcsóbb ajánlatot fogják figyelembe venni. A másik panaszt Végele János műrától kaptuk Szentes város ellen. Az órák gondozását adták ki nyílt ajánlati versenyen, azon előleges kikötéssel, hogy a végeredmény után utóajánlatot nem fogadnak el. Ő volt jelentékenyen a legolcsóbb ajánlattevő és szóbelileg a munka rajta is maradt, sőt mind máig a kaucióját is bent tartják. Dacára ennek tegnap arról értesült, hogy az órafelügyeletet egy másik helybeli órák kapta meg. Ugyan miért? — s minek akkor az arlejtési komédia?

— **Néppárti lap a megyében.** Hegyi páter, Csongrád szelidleklő papja, gondolt merészet és nagyot: a népszerűsége megköpán, annak újabb megaranyozására a lapjával átvettelt néppárti politikai lap. Az új politikai lap már be lett jelentve az alispáni hivatalnál s a páter a kauciót is letette, nagy naivitásában elmondván a beadványában, hogy a kaució-

képen letett értékpapírok Molnár János komáromi apátlépáros tulajdonát képezik, aki — mint néppárti főpápostol — ezek szerint a csongrádi politikai lap főkürátora lesz. És most — reszless vén Bismark, Hegyi páter mostantul nagypolitikát űz — jaj neked!

— **Sikkasztó könyvelő.** Fischer Béla a mindsenti takarékpénztárnál 1892. évi május hó 1-ő napjától kezdve segédkönyvelőként volt alkalmazva s mivel tudta, hogy a betéti könyveket nem hasonlítják össze a főkönyvekkel, az a gondolata támadt, hogy a betéti könyveket meghamisítja. Ezt pedig úgy hajtozta végre, hogy a takarékpénztár alkalmazottjai által könnyen hozzáférhető betéti könyvblankettákat úgy töltötte ki, mintha azok eredetiek volnának, vagyis azokon a könyvvezető és pénztárosok nevét meghamisította. — Ezután úgy szerepelt, mint a betevők megbízottja s azok nevében pénzeket vett ki. — A manipulációt rendszerint akkor végezte, midőn Kovács József könyvelő távol volt, mert ilyenkor a visszafizetési rovatban az elismerényt, mint segédkönyvelő önállóan írta alá. Hamisított összesen 12 darab könyvet s felvett összesen 1118 frt 95 krt. Ily összeggel károsította meg a mindsenti takarékpénztárt. A szegedi törvényszék ezért a végtárgyaláson csalás büntetésében bűnösnek mondotta ki, és 1 évi börtönrre s a kár megtérítésére ítélte.

— **Halálozás.** Egy derék nő elhalalozásáról kaptunk a napokban szomorú hírt. Hódv Jánosné, szül. Sarkadi Nagy Erzsébet asszony, Hódv János földbírtokos neje hunyt el a f. hó 23-án, élete 56-ik évében, hosszas és kínos betegség után, övi mérhetlen fájdalomra. Rá megváltás lehetett a halál kínos szenvedéseitől, de férjét és gyermekeit mély gyászba borította kiumálása. A boldogulban Hódv Pál várm. alszámvevő édes anyját gyászolja. A derék nő temetése — ki sokaknak volt jótévedője — a f. hó 25-én délután volt a közönség impozáns részvételével. A temetést Csörgő István temetési vállalata rendezte igen díszesen.

— **Egyleti hírek.** A jótékony nőegylet rendkívüli közgyűlést tart ma délután 3 órakor, az alispáni elfogadó teremben. A gyűlés összehívását az a körülmény tette szükségessé, hogy a főispánné nem fogadta el az egyleti elnökséget s így a rendkívüli közgyűlés feladata lesz, új elnököt választani. Ma délután tartja rendes éves közgyűlést a polgári olvasóköri is, melyen anynyival inkább kívánatos, hogy a kortagok minél nagyobb számban vegyenek részt, mivel ezáltal általános tisztújítás is lesz tartva. Ugyancsak ma délután tartja meg rendes éves közgyűlést a kereskedő-ifjak egylete is, a saját helyiségében.

— **Éjleli csendzavaró.** A f. hó 24-én éktelen láрма, ordítás és csörömpölés verte fel a felsőpárt egyik, különben békés utcáját. Az éjleli csendzavarás é hősí virtusát Vécseri Imre II. tized 206 sz. lakos cselekedte meg, aki borközi állapotban sorra ölelte a hazak ablakait, nem kis riadalmat idézve elő. A cirkáló rendőrök csendre intették a duhajkódó embert, de ekkor meg ezeknek esett neki, rángatta őket előre hátra, rájuk aggatván a bakaimádság minden áldását. Bekísérni se lehetett. Nekifeküdt az édes anyaföldnek s nem birtak vele, míg végre felnyalobálták és a lakására vitték, másnap hivatalos jelentést tesz a rendőrségnek az éjleli csendzavarásról.

— **Építő iparosok bálja.** A szentesi építő iparos ifjúság, február hó 8-án tartja meg, általunk már egyszer jelzett jótékonyelő táncvigalmát, a Kass-szálló termében, — a szegény sorsú elhagyott gyermekek felruházása javára. A rendezőség nagyban szorgoskodik a mulatság jó sikere érdeké-

ben s tekintve a nemes, emberbaráti célt, melyre a vialgom tisztajövedelmét szánják, nincsen semmi kétségünk az iránt, hogy fáradozásuknak meg is lesz a kellő szép eredménye.

— **A vasút tolvaja.** A f. hó 21-én este a vasútnál, eddig ismeretlen tettes, feltörve egy számszámát, abból többféle számszámot eltolvajolt. A rendőrség nyomozza a betörőt.

— **Rabiátus cigányok.** Bimbó Bálint panaszt tett a rendőrségnek, hogy őt a szőlőből hazajövet Petrovics György és testvére kolompár cigányok megtámadták és minden ok nélkül megverték. A nevezettek, vállatára fogva, azt állítják, hogy ők akkor nagyon részegesek voltak s nem is tudják, mit cselekedtek. A tanúk azonban, akik mikor Bimbó segítségére siettek, a morékat megugrani látták, ellenkezően vallanak s így a két rabiátus cigány aligha kerül el a büntetés.

* **Köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál,** a torok és a légzési szervek minden zavaránál, melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger kitűnő hatású mellpasztillait. Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban, minden gyógyszerárban és nevezett gyógyszerüzletben. Fő- és szétküldési raktár: Egger A. fiai Nador gyógyszerár Budapest Váci-körút 17.

Fővárosi levél.

Magyarország ezredéves fennállásának megünneplésére készül az egész ország, mely a fővárosban a kiállításal kapcsolatosan fog különféle ünnepekkel megtartani. A kereskedelem, ipar, művészet, irodalom és közelet minden terén a tudás megfeszítésével igyekeznek bemutatni, hogy az ezredéves Magyarország termelési képessége minő magaslaton áll. — Sorainknak célja, hogy a főváros minden kívülbő intenzívnyére, vállalatára figyelmeztesse a lap t. olvasóit, ma annál igazoltabb, minthogy Budapestre, a kiállításra készülő vidéki közönségnek bizonyára kívánatos mindennek előre tudása és tájékozatása.

A hölgyek iránt tartozó udvariasságnál fogva először is egy öket érdeklő különlegesség, a mellfűző-készítés újabb tökéletesítéséről írunk. A mellfűző-készítés hazánkban alig tíz éve tartozik a gyakorlati iparok közé; sőt még Bécsben is husz év óta fejlődött gyárpárrá, honnan egész Ausztria-Magyarország elárutitói szerették be nagyrészt ebbeli szükségleteiket, s a párisi drága gyártmányok kiszorították. Budapestben csak az utóbbi években keletkezett néhány nagyobbszabású, különlegességek készítésére képes mellfűző-intézet. Azon körülmény azonban, hogy hölgyeink egy része még mindig Bécsből rendel mellfűzőt, azon feltevére ad jogosultságot, hogy a budapesti készítmények iránt nincsen meg a méltó bizalom. Ezért örömmel vesztünk tudomást egy hazafias mint nemzetgazdasági szempontból, hogy egy hazánkia, ki 20 év óta Ausztriában és a külföldön mint mellfűző különlegességekészítő és ortopedikus működött és Bécsben, valamint Ausztria hét különféle városában önálló gyártelepekkel bír, most Budapestre tette át főüzletét és itt személyes vezetés alatt rendezett be egy nagy kiterjedésű mellfűző-készítő intézetet, honnan nemcsak hazánk vidéki közönségének szállítanak a megrendelések, hanem immár Ausztriába is naponta mennek küldemények. — Lebowitsch Lipót ur, a *Mme Lebowitsch mellfűző különlegesség készítő cég* főnökének (Budapest, váci-utca 7. sz.) képesítettége számos előkelő hölgy, orvos és intézet bizonylati szerint biztosított nyujtanak arra nézve, hogy készítményei a kereskedelemben levő gyári árakkal szemben, az egészségre nem ártalmasak, sőt a szép nővés és test fejlesztésére igen előnyösek és szükségesek is.

A mesterséges világitás terén a legújabb, egy a világitás fényerejére mint a szemre jótékony és egészséges hatásánál fogva is előnyös a Magyar Gáz-izzó-fény részvénytársaság (Budapest, aranykő-utca 6. sz.) szabadalmát képező *spiritusz-izzó-fény lámpa*, mely a jelenkor legjobb és legelőkeltebb világitó eszköze; alkalmas magánlakások, irodák, vendéglők, szállodák, stb. megvilágítására. Ezen új találmány lámpa

előnye: hogy a lámpa nem füstöl, nem kormosodik, semmiféle tisztogatást nem igényel, hőseget nem áraszt, a világítás költsége pedig természetesen olcsóbb mint a petrolumé. Világító lángja tiszta fehér, hasonló az ezen társulat által forgalomba hozott mesésen fényes sikert aratott Auer-féle gáz-izzó fényhez. A spirítusz-égő minden legalább 15'' egő nagyságú petrolum lámpára alkalmazható, valamint nagyobb ürterű lámpákra is, s a teljes berendezésű égő, azaz izótest és cylinder mindössze csakis 6 frtba kerül darabonként. — A világító készülékek terén nagy fordulatot fog ezen új találmány előidézni, mert mindenki inkább ezt az olcsó és emellett tiszta világító módszert fogja előnyben részesíteni, mely a szoba levegőjét nem rongja büzzel meg. A hazai mezőgazdaságra is nagyon előnyös fog lenni ez a világítási módszer, mert az bizonyos, hogy ez által a spirítusz fogyasztása tetemesen fog emelkedni, ezzel pedig a spirítusz gyártása. — Budapestben már számos előkelő családnál van használatban ezen új találmányú lámpa, ezek között megemlítjük Szapáry Gyula gróf, Csáky Albin gróf, Tisza Lajos gróf, Teleky gróf, Kovács tanár, számos országgyűlési képviselő és más kitünőségeket, kik ezen új találmányú világítási készüléket kitűnőnek találták s a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak róla. — Ezen lámpák, melyek minden robbanhatástól mentek, megrendelhetők Budapestben: a »Magyar Gáz-izzó-fény részvénytársaság« raktárában, aranykéz-utca 5. sz., továbbá Oswald Károly és Társa, Andrassy-ut 14. és Mundt Miklósnál, fürdő-utca 10. sz. — A »Magyar gáz-izzó-fény részvénytársaság« ezen új találmány terjesztésére képviselőket elfogad az ország minden városából.

A világvárosok sorába rohamosan emelkedő Budapest ismét egy új, látványosság számba menő különlegességgel szaporodott. Ez a Kossuth Lajos-utca és újvilág-utca sarkán, gyönyörűen épült Országos kaszinó palotájában levő földszinti nyilvános éttermek, melyek Budapest előkelő éttermei között is a legelső helyet foglalják el. A fényes, valódi eleganciával berendezett termek egy a főváros mint a vidék előkelő uri közönségének találkozó helye, nagy kedveltségre jutott finom francia konyhája és kitűnő italainak jutányos árakon való kiszolgálásával; különlegességét a kőbányai első részvényserfőző udvari söre képezi, hetenkint négyszer pedig a legjobb cigány-zenekar játszik itt. — Közvetlen e helyiségek alatt van Buda-

pest legújabb különlegessége, az *István-pince*, mely a bécsi »Stefans-Keller« mintájára fényesen berendezve, a legkellemesebben lepi meg a látogatót villamos világítás mellett nappali világosságával, üde levegőjével, csillogó tiszta termeivel, kitűnő ételével és italaival, melyek a legfigyelmesebb kiszolgálás mellett meglepő jutányosak. *Müller és Lipnik* urak, kik a földszinten levő éttermeket is bírják, mint e téren kiváló szakemberek biztosítékát képezik annak, hogy vendégeik minden tekintetben legjobban szolgáltaknak ki. Aki Budapestre jön, ne mulassza el meglátogatni e gyönyörű helyiségeket, melyekhez hasonló nincsen a fővárosban, s nem kell már Bécsbe menni, hogy a »Stefanskeller« különlegességét láthassák, megvan az már Budapestben is.

Irodalom.

A Szalay-Baróti féle millenáris nemzeti történetből, a kiváló disztribúció, melyet a magyar közönség annyira kedvezően fogadott, most jelent meg a 30. füzet. Ebben is még Mátyás király kora van tárgyalva. A fejedelem hadakozásai a török ellen, a cseh háború, a hadi szervezet Mátyás korában, a királyi családi élete, utolsó napjai, jellege, stb; mindezt a megszokott világos előadásban, könnyedén, igazán a művelt nagy közönségnek való módon adják elő a szerzők. Dicsérnünk kell e füzet képeit is. A műmelléklet Lotz falfestményét adja; »Hunyadi János halála«-t; a többi, a szövegbe nyomott kép a következő: Sabác vára, Kinizsi Pál kardja, Kinizsi Pál páncélingje és sodronyos fejtakarója, Harc magyarok és törökök között. Mátyás király arany emlék érme, III. Frigyes császár, Bécs városa 1485 táján, Bécs a XV. század végén, Mátyás király arany emlékérmé, Mátyás király kardja, Mátyás király kisebb pajzsa, Beatrix királyné aláírása, Mátyás király ezüst garasa, Buda — Mátyás király idejében. A budai királyi palota Mátyás király idejében. A budai királyi palota nyugot felől. Mind e képek vagy rajzok vagy eredeti fülvételek után készültek. A Szalay-Baróti féle történet, mely még ez évben teljesen beleszervezte, a Wodianer F. és fiai cégnél rendelhető meg, Budapest, Andrassy-ut 21. Ára füzetenként 30 kr.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: *Dr. Máteffy Ferenc*
Társ-szerkesztő: *Bánfalvi Lajos.*

Gulyás Lászlóné

I. t. 136. sz. a. házánál **egy lakás**, mely áll két padolt szoba, konyha és egyéb hozzávalóból, szent-György naptól kiadó.

Özv. Götzl Ignáczné³⁻³

Sajtós-féle házánál **egy bolthelyiség** esetleg lakással, sz. György naptól kiadó.

5530/tk. 895.

Póthirdetmény.

A szentesi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Csongrád megyei takarékpénztár végrehajthatónak Héjja Mihály és neje Bihari Veronika szentesi lakos végrehajtást szenvedettek elleni 600 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 5025/95. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a szentesi 14373. 14616. és 6730. sz. tjkben A + 9417 a 2., 9441 b 1., 9417 b 1. a., 9441 a 2. b, és 9445 b 2. rsz. a. foglalt ingatlanokra 1015 frt, 82 frt, 332 frt, 7 frt, 988 frt és 84 frt megállapított kikiáltási árban, ezen telekkönyvi hatóság épületében, 1896. évi február hó 13. napjának délelőtti 9 órájára kitűzött árverés, az 1881. LX. t.-cz. 167. §-a alapján a szentes-vidéki takarékpénztár végrehajtható érdekében is 1500 frt tőkekövetelés s járulékaik kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1895. december 10.
KATKICS, kir. aljbíró.

Üzleti értesítés.

Tájékoztatás-képen tudatjuk, hogy a nagyérdemű közönség **rendkívül olcsó áron** beszerezhet, a

POLLÁK ÉS JAKOBOVITS

cég a „NAGY CSIZMÁ“-hoz címzett

cipő-, kalap-, úri-, női divat- és rövidárú-kereskedésében

(Szentesi takarékpénztár épület.)

mindennemű divatárukat.

Felhívjuk egyúttal a n. é. közönség szives figyelmét a legjobb minőségben, raktárunkon levő **téli árúinkra**: úgymint:

Valódi karlsbádi férfi női és gyermek téli cipők.
A legjobb minőségű orosz kalosnik, schipperek és hócipők.
Posztó és Halina osztrak.
Gyermek bagaria osztrak.
A legjobb minőségű férfi női és gyermek posztó-cipők.
Férfi női és gyermek téli alsó ingek (Jäger).
Férfi női és gyermek téli alsó nadrágok (Jäger).
Téli női, férfi és gyermek harisnyák.
Kamasznik. keztyűk minden kivételben.
Gyermek berliner és triko ruhácskák.

Gyermek berliner főkötők és sapkák.
Női téli Velez, filz, posztó és flanel alsószoknyák.
Valódi férfi asztragan, biber és silskin sapkák.
Valódi gráci Pichler Antal oszszári és királyi udvari szállított plüsch kalapjai.
Remek választék a legizlésebb szörme-árúkbán:
Karmantyúk (muffok) és garnitúr-árúkbán.
Cümer és biber női sapkákbán.
Téli pamutok minden minőségben.
Báti ctkkek szép választékban stb. stb.

Midőn meg a nagyérdemű közönséget szolid és pontos kiszolgálásunkról biztosítjuk, tömeges látogatásukat kérve, vagyunk

Szentesen, 1895. évi december hó.

kiváló tisztelettel:

POLLÁK és JAKOBOVITS,

úri, női divat- és rövidárú-kereskedők.

A KÖBÁNYAI KIRÁLY-SERFŐZŐ KIZÁRÓLAGOS FŐRAKTÁRA!

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy a **kőbányai király-serfőző** részvénytársaság **kizárólagos főraktárát** és képviselőségét **Szentesre** nézve elnyervén, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyközönség e nemű igényeit a legkitünőbb sörrel, a legjutányosabb árban s mindég friss gyártmánnyal elégíthetem ki, sőt viszonteladóknak jelentékeny árengedményeket is biztosíthatok.

Palacksörök: (valódi márciusi és nem ászok sör)

☞ egy nagy palack 16 krajeár, egy kis palack 11 krajeár. ☜

Lakodalmak vagy névnapok alkalmára 25 literes hordócskákban, a legmérsékeltebb árszámitás. — 10 palacktól a megrendelés hához szállítatik.

Főraktár saját házamnál, felsőpárt, volt Dócsay-ház.

A t. közönség becses pártfogását kérve, vagyok
Szentesen, 1896. január hó.

Tisztelettel:

NEUMANN JÓNAS.

12-1

Kiadó lakás és boltelhelyiség.

Kohn Gábor házánál egy nagy utcai, egy udvari lakás 3 szobával, egy boltelhelyiség pinczével 1 szobával és egy kisebb bolt kiadó.

Több mint 50 év óta
sikerrel használtatik!

Az

Eszéki Spitzer-Kenőcs

és az

Eszéki Salvator-Szappan.

Valódi minőségben csakis
mint eddig, ezentúl is

ESZEKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban

készül és megrendelhető.

Szeplőket

és

májfoltokat,

valamint az összes

bőrtisztítálatlan-

ságokat

biztosan eltávolít

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.

1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 kr.

1 darab valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.

1 doboz valódi lyoni rizspor, három színben 50 kr és 1 frt.

1 tégely képszasztá 60 kr.

☞ **Figyelmeztetés!** ☜

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kéretik a t. közönség csakis **Dienes-féle eszéki kenőcsöt és szappant** kérni és elfogadni.

20-2

Meghívás.

A „Szentesi hitelszövetkezet“

1896. évi február hó 12-én, délelőtt 9 órakor, Szentes városnak a Kurcán túl levő közgyűlési termében tartandó IX. évi rendes közgyűlésére a t. részvényeseket van szerencsém meghívni.

Szentesen, 1896. jan. 23-án.

Kiss Zsigmond,
elnök.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Zárókérdés beavatása és a felügyelőbizottság jelentése.
3. Költségelőirányzat.
4. Ügyészi jelentés.
5. Leltár beavatása.
6. Az alapszabályok 42. § rendelkezésének megfelelő netaláni indítványok.
7. Jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldöttek megválasztása.

JEGYZET:

A mérleg és jelentés a szövetkezet hivatalos helyiségében a közgyűlést megelőzőleg 15 nap alatt a részvényesek által megtekinthető.

Hirdetmény.

A Szentes-vidéki takarékpénztár közhírré teszi, hogy Tóth Árpád úr tulajdonát tevő, nevezett takarékpénztárnál kézirólóként elhelyezett 7 (hét) darab szolnoki »Hungária gőzmalom« részvénytársasági részvény 1896. évi július 1-én esedékes szelvényeivel, úgyszintén 1/2 (fél) 1870-ik évi m. kir. nyeresémi kölcsön 50 (ötven) forintos részjegye *f. hó 28-án, d. u. 2 órakor*, Bolyó Kálmán kir. közjegyző úr irodájában és az ő közbejöttével azonnali készpénz-fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek eladatnak.

Mária-
zell

Gyomor-
cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorheleség tünetei: étvágytalanság, gyomorégyengeség, bűzös ízelelet, feltűjttség, savanyú, felbőfőgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkakiválás, sárgaság, undor és hányás, gyomorpörögés, szájszáj.

Hatallós gyógyszernek bizonyult fejtájsánál, a menyinyben ez a gyomorral szembeállított, gyomortulterhelésnél étellekkel és itallakkal, gúlszák, májbajok és hőmorbiditáknál.

Említtet bajoknál a **Máriaczeleli gyomorcseppek** évek óta kitünően bizonyultak, a mit szög meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török Jozsef** gyógyszer-tára **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valóságát bizonyítom“.

A **Máriaczeleli gyomorcseppek** valódián kaphatók

Szentesen Váradi Lajos, Podbradszky F. K-Sz.-Martonban Salfárfy Károly - Remetey Dezső gyógyszer-tárban

P S E R H O F E R J.-féle

gyógyszertár.

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A., „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL“.

Vértisztító labdacsook

ezelőtt általános labdacsook neve alatt; ez többi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacso csodás hatásukat észerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacso általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacso háziszertől ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epé-zavarok, májbajok, kölika, vértelülésok, aranyér, bélletlenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitünő hatású vannak vérszegénység és az abból eredő bajoknak is: így sápkórtnál, idegességből származó fejfájásoknál. Ezen vértisztító labdacso oly könnyen hatnak, hogy a legsekélyebb fájdalommal sem okozkák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül bevehetőik.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacso fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzáknak intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer úr! Legyen olyan szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az Ön felmulthalan vértisztító labdacsoiból utánvételel. Fogadják ez uton is legmélyebb köszönetemet labdacsoi csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferenc, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Földink mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes úr! Isten akaratá volt, hogy az Ön labdacsoi kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Ön ezt az eszközt. Nagy bizalommal van, hogy ezen labdacsoi engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knific Teréz,

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt úr! A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynénem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondt, midőn véletlenül egy dobozt kaptam az Ön kitünő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes úr! Alulírott ismételnék 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitünő labdacsoiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsoi értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom teljeszerint használáshoz Ön ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

T. úr! Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomorajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsoi nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwick Anna.

Ezen vértisztító labdacsoi csakis a Pserhofer J.-féle, az arany birodalmi almához címzett gyógyszer-tárban, Bécsben, I. Singer-strasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacso tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 frt 5 krba kerül; bérmentelen utánvéttel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacso a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása

a Pserhofer J. névalírásával fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon alírással vörös színben van ellátva.

Bernhard-féle alpesifü liqueur. Bernhard W. O.-tól Bregenzben, 1/2 üveg 2 frt 60 kr. 1/2 üveg 1 frt 40 kr. 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású legjobb szer, minden köszvényes és csúszos hajók u. m.: gerinc-agy bántalom, tagszagattas, ichias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzsagattas stb. ellen 1 frt 30 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hossza sora óta valamennyi hajnévészítő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított szelencével 2 frt.

Általános tapasz Stuedel tanártól. Útes és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujkkac, sebes- vagy gyúladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitünő szer lön kipróbálva. 1 tégl 1 üveg bérmentve 75 kr.

Fagybalszam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajcár. Bérmentve 65 kr.

Utifünedv, egy általánosan ismert kitünő háziszert, hurut, rekedtség, górcsós köhögés stb. ellen. 1 üvegcseke ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitünő háziszert. 1 üvegcseke 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Buirich A. W.-től. Kitünő háziszert a rossz emésztés minden következményei u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgórcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalszam, egy üveg 50 krajcár, egy kis üveg 12 krajcár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződött kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitünő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajcár, bérmentes küldéssel 65 krajcár.

Stoll Kola-készítményei, kitünő szer az idegek erősítésére gyomorajknál és a belek megbetegülésénél. 1 liter Kola-elixir vagy bor 3 frt, 1/2 liter 1 frt 60 kr., 1/4 liter 85 kr. Császár-Kola-elixir 5 frt 50 kr., 3 frt és 1 frt 60 kros palackokban.

Mia-Poko kiváló szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheuma stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdetet összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerethetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre küldetik, nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltbebbek. 12-6

Budapestben kapható:

Török József gyógyszerész úrnál, Király-útca 12. sz.

30-12

Alapítva 1863-ban.

Világhírűek
a jutalommal kitüntetett saját gyártmányú
kézi-harmónikái
Trimmel N. Jánosnak
Bécs.
VII/3. Kaiserstr. 74.
Nagy raktára mindenféle
hangszereknek!

Hegedűk, citerák, fűtők, oocarínák, szájharmónikák stb. stb.
Svájci zenélő acéljátékszerek, hangban felülmulthalanok, zenélő-albumok, poharak, stb. stb.
Mintakönyv ingyen és bérmentve.

Az izraelita iskolánál 2 bolthelyiség azonnal, egy három szoba, konyha s padlásból álló lakás pedig szt.-György naptól 1 vagy több évre bérebeadó.

Ertekezhetni Fránkl Albert hitközségi alelnökkel. 3-2

Ifjú Kovács Sándor
kereskedésében 1 üveg Jamaika rum, 7/10 liter, egy doboz karaván teával együtt 1 frt 30 kr.

Mödriczki káposzta apró és fejes.
Dréher-féle palacsokor. 3-3

Kiadó bolt és lakás.
Rácz Zsigmond felsőpárti Sinóros-féle házánál, a melléképületben egy bolthelyiség lakással együtt, s az új épületben közvetlen a koporsó-raktár mellett, egy külön bolthelyiség, április hótól kezdve haszonbérbe kiadó. 2-2

Szücs Dániel
piactéri házában több bolthelyiség haszonbérbe kiadó. 3-1

SARIG elismert nélkülözhetetlen fogtiszító-szere

MILLIÓSZOR kipróbálva és jónak bizonyult, fogorvosok által ajánlva mint egészséges és szép fogak óvszere. Mindenütt kapható. 30-16

KALODONT

Az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából az államtól engedélyezett

5-4

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

Kibocsátás:

120,000 sorsjegy 45,007 három osztályba osztott nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

===== H Ú Z Á S O K =====

I. osztály 1896. február 5—8-ig.				II. osztály 1896. március 11—14-ig.				III. osztály 1896. május 12—28-ig.			
Árak az I. osztályra:				Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):							
1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy	1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy	1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.— forint.	60.—	30.—	6.—	3.— forint.	60.—	30.—	6.—	3.— forint.

A nyeremények teljes adó- és illetékmentességet élveznek és minden levonás nélkül fizettetnek ki; a húzások az állami hatóságok felügyelete alatt állanak és egy kir. közjegyző jelenlétében ejtetnek meg.

Midőn a sorsolási tervezetet fentebbiekben közzé tesszük, egyben köztudomásra hozzuk, hogy a sorsjegyek mátlól fogva a falragaszokon jelzett elárúsítóknál a fenti eredeti árakon kaphatók.

Budapest, 1895. december 24.

Magyar Osztály-Sorsjáték Igazgatóság.

Minden
3-ik sorsjegy
nyer.

Még soha nem létezett nyereményesélyeket
nyújt az államilag engedélyezett

Minden
3-ik sorsjegy
nyer.

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

45,007 három osztályba osztott pénznyeremény 9.200,000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a **Egy Millió** korona.
legkedvezőbb esetben

Az I. osztály húzása 1896. február 5—8-ig.			A II. osztály húzása 1896. március 11—14-ig.			A III. osztály húzása 1896. május 12—28-ig.		
Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:		
Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona
1 á	80000=	80000	1 á	100000=	100000	1 jutalomdíj	600000=	600000
1 ,	60000=	60000	1 ,	60000=	60000	1 á	400000=	400000
1 ,	40000=	40000	1 ,	40000=	40000	1 ,	300000=	300000
1 ,	30000=	30000	1 ,	30000=	30000	1 ,	200000=	200000
1 ,	20000=	20000	1 ,	20000=	20000	1 ,	100000=	100000
1 ,	15000=	15000	1 ,	15000=	15000	2	40000=	80000
1 ,	10000=	10000	1 ,	10000=	10000	2	20000=	40000
2	8000=	16000	2	8000=	16000	5	10000=	50000
8	4000=	32000	8	4000=	32000	10	8000=	80000
10	2000=	20000	10	2000=	20000	34	6000=	204000
13	1000=	13000	13	1000=	13000	100	2000=	200000
100	400=	40000	100	400=	40000	200	1000=	200000
860	200=	172000	860	200=	172000	2650	200=	530000
9000	80=	720000	9000	120=	1080000	22000	150=	3300000
10000 nyeremény összesen ..	1268000		10000 nyeremény összesen ..	1648000		25007 nyeremény és egy jutalom		6284000

Árak az I. osztályra:				Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):			
$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
20.—	10.—	2.—	1.— forint.	60.—	30.—	6.—	3.— forint.

ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

HEINTZE KÁROLY, Budapest Szervita-tér 3.

Sürgöncyim:
Lottoheintze
Budapest.

Biztonság szempontjából ajánlatos, hogy a sorsjegyeknek ajánlott levélben való küldése kívántassék és a fenti eredeti árak mellett osztálysorsjegyeknél ajánlott levelek portója és nyereményjegyzék díja feljében 25 kr. — teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig portó és 3 nyereményjegyzékért 50 kr. küldendő be.
Az első magyar osztálysorsjáték alkalmával tisztelt vevőim között a következő főnyereményeket osztottam ki: 400.000, 200.000, 100.000, 80.000, 50.000 koronásak stb.

Sürgöncyim:
Lottoheintze
Budapest.